

ZOHORSKÉ OZVENY 2/94

Vydáva MO Sociálnodemokratickej strany Slovenska v Zohore

Obsah

1. Odpady, odpady
2. Telefonizácia v Zohore
3. Spoločenský kútik
4. Prehľad o nezamestnaných
5. Náš rodák Alojz Struhár
6. Žiak Peter Valovič
7. Kaplnka sv. Jána
8. Zohorské erby

Odpady, odpady !

Na základe zákona NR SR č. 238/91 Zb. a podľa jeho základných ustanovení i3, za nakladanie s odpadmi zodpovedá každý z nás, každý je povinný chrániť zdravie obyvateľstva a životné prostredie. Spomínaný zákon dovoľuje odpad zneškodňovať len v zariadeniach na tento účel určených.

Pred týmto problémom stojí i naša obec, a preto je treba hľadať možnosti, ako sa vysporiadať s touto záležitosťou, lebo vybudovanie zariadenia na odpady predstavuje niekoľko desiatok miliónov korún a zákon hovorí, že skladovanie odpadu takým spôsobom, ako sa robí dnes, je možné len do roku 1996. Ak si zrátame, že jedna rodina vyprodukuje ročne 1 tonu odpadu, tak z pohľadu obce je to poriadna hromada haraburdia a obrovská kubatúra znečisteného ovzdušia, ktoré všetci vdychujeme.

Úloha je jasná, obec musí považovať nad riešením tejto skutočnosti. Hľadali sa rozličné možnosti, od písania žiadostí o finančné dotácie na kompetentné orgány, po rokovania s rozličnými firmami. V priebehu tohto roka vedenie obce vstúpilo do rokovania s firmou A.S.A. /Abfall Service Austria/ Ekoservis Bratislava a v spolupráci s ňou sa vytvárajú možnosti budovania regionálnej skládky tuhého komunálneho odpadu. Firma A.S.A. Ekoservis vykonala začiatkom marca pre poslancov Obecného zastupiteľstva inštruktáž a predviedla filmový dokument o budovaní skládky odpadu v Prahe, ktorá je založená na tých istých princípoch, akú hodlá vybudovať v katastrálnom území obce Zohor. Ďalej, ponúkla bezplatný autobusový zájazd do susedného Rakúska, ktorého sa dňa 21. marca 1994 zúčastnilo 22 poslancov Obecného zastupiteľstva v meste Liechtenworthu, kde sme si spoločne pozreli vybudovanú skládku a jej prevádzkovanie spomínanou firmou A.S.A. Verím, že táto spolupráca prinesie spoločnú úrodu,

pretože skládka bude budovaná modernou technológiou, kde budú použité izolácie a tesnenia takého druhu, aby neboli znečisťované podzemné vody a zároveň po ukončení skládkovania sa vykonajú rekultivačné práce, ktoré zamadzia znečisťovanie ovzdušia.

Problém budovania skládky s firmou A.S.A. bol prerokovaný na zasadnutí Obecného zastupiteľstva dňa 25.3.1994, na ktorom z 30 prítomných poslancov hlasovalo za túto spoluprácu 22 poslancov, 6 bolo proti a 2 poslanci sa hlasovania zdržali. Ak mám hovoriť o výhodách spolupráce s firmou A.S.A., tak je to v prvom rade výhodná finančná ponuka pre obecnú pokladňu. Okrem toho, občania Zohora nebudú za uloženie odpadu platiť. Poplatok našich občanov bude len a len za odvoz.

Vážení občania,

nie je pravda, že ponúkame naše priestory Rakúsku na ukladanie ich odpadu. Sú to len plané a zavádzajúce správy, ktoré sa šíria vo vlakoch, na ulici a šepkanou propagandou nedbajú dezorientovať ostatných občanov. Náš zákon nedovoľuje dovoz odpadu zo zahraničia a istotne nie zo susedného Rakúska, kde majú podobných zariadení toľko, koľko potrebujú a stačí vidieť raz ich krajinu a človek vidí čistotu na každom kroku. I naša skládka bude ekologicky nezávadná a budú sa k nej vyjadrovať všetky kompetentné orgány, vrátane Ministerstva životného prostredia, kde sa už viedli predbežné rokovania na túto tému. Tu bolo obci Zohor odporučené, aby pokračovala vo svojich zámeroch, pretože táto cesta je pre Zohor najschodnejšia a len takto si uchránime čistotu obce i ovzdušia a nášho zdravia. Nie je pravda ani to, že sa bude u nás ukladať rádioaktívny odpad. Sú to výmysly, ktoré medzi rozumnými občanmi nemajú miesto, a takéto reči treba pranierovať.

Verím, že tí ľudia, ktorí majú záujem o to, aby naša obec rástla nielen do šírky, ale i do krásy, budú podporovať myšlienku a snahu, ako i zámer

vedenia obce v tomto smere.

Starosta

Telefonizácia v Zohore

V roku 1969 bola v Zohore postavená telefónna ústredňa typu ATZ - 64. Na túto dobu to bola moderná ústredňa s križovými spínačmi. Počas svojej prevádzky sa postupne rozširovala na Bratislavu, pričom rástol počet účastníkov. V súčasnosti je ich v Zohore 500. Vzhľadom na situáciu v miestnej rozvodnej sieti zriaďovanie nových účastníckych staníc sa, prakticky, zastavilo. Pri kladení nového optokábla pre digitálnu ústredňu sa využil výkop na uloženie kábla pre účastnícke stanice, čím sa situácia v zriaďovaní nových účastníckych staníc v najbližšej dobe podstatne zlepšila.

Nová digitálna ústredňa typu SIEMENS je v

Zohore pred dokončením a pripravuje sa na testovanie. Jej prevádzkovanie závisí od dokončenia obdobnej digitálnej ústredne v Petržalke, na ktorú budú pripojené všetky digitálne ústredne typu SIEMENS. Dokončenie pripojenia sa má uskutočniť najneskôr do konca roka 1994. Spreádzkovanie tejto ústredne zvýši počet účastníkov neobmedzene a ústredňa je takmer bezporuchová.

Pri rekonštrukcii ústredne sú potrebné výkopové práce na uloženie kábla. Vedúci ústredne prosí občanov o trpezlivosť.

S vedúcim ústredne sa zhováral Ing. Mackovič

V tomto roku oslávia 80 rokov veku

UNTERMAJER Jozef 14.6.1914 Dolná 16
BADRNA Michal 30.8.1914 Domkárska 22
HAVRANOVÁ Júlia 12.9.1914 Dolná 119
ŠVAJDLENKOVÁ Otília 27.9.1914 Domkárska 16
HUBEKOVÁ Amália 1.11.1914 Struhárova 26
EDER Michal 12.11.1914 Staničná 11
VACHÁLEK Ondrej 24.11.1914 Na riadkoch 29

V tomto roku oslávia 70 rokov veku

VALENTOVÁ Rozália 2.1.1924 Na dieloch 61

FILIPOVÁ Bernarda 23.1.1924 Struhárova 3
FEKETOVÁ Amália 30.1.1924 Dolná 121
HAVRAN Ján 9.2.1924 Štúrova 2
ŠČASNÁ Angela 26.2.1924 Dolná 108
VASKOVÁ Mária 12.3.1924 Na dieloch 68
JURČÍKOVÁ Zuzana 21.3.1924 Lábska 6
HAVLÍN Jozef 4.4.1924 Kvetná 2
PIAČEK Michal 25.4.1924 Sadová 22
ONDRÍK Michal, Ing. 3.5.1924 Nám.1.mája 19
VALOVIČ Rudolf 18.6.1924 Kováčská 22

Všetkým oslávenkyniam a oslávencom srdečne blahoželáme, prajeme pevné zdravie a ešte veľa radostných dní v živote!

Spoločenský kútik

Najstaršie manželské páry v Zohore

Dátum sobáša:	24.1.1943
4.2.1934	Križan Vendelín a Júlia r. Dudeková, Záhradná 40
Šťasný Valent a Elena r. Fumačová, Nám. mládeže 14	15.5.1943
	Švitler Jozef a Vlasta r. Vlčková, Mlynská 11
24.7.1935	9.11.1943
Vachálek Ondrej a Anna r. Šťasná, Na riadkoch 29	Fumač Vendelín a Žofia r. Rybárová, Školská 20
25.1.1939	26.12.1943
Spusta Štefan a Mária r. Vacháľková, Hviezdoslavova 28	Salay Izidor a Alžbeta r. Ružičková, Dolná 20
7.2.1939	14.2.1944
Šteffek Martin a Rozália r. Rybárová, Železničarska 29	Šteffek Matej a Emília r. Šťasná, Kvetná 20
13.11.1939	21.2.1944
Vasek František a Mária r. Slobodová, Hviezdoslavova 24	Lazar Martin a Berta r. Vlčková, Na Pasienkoch 28
2.1.1941	23.5.1944
Dudek Ján a Júlia r. Cabaďajová, Železničarska 27	Untermajer Jozef a Leopoldína r. Havranová, Dolná 16
8.11.1942	2.9.1944
Badrna Michal a Zuzana r. Rybárová, Domkárska 22	Fumač Augustín a Amália r. Mifkovičová, Na dieloch 47
	17.9.1944
	Vrábel Alexander a Terézia r. Didáková, Struhárova 20

Najrozšírenejšie mená v obci Zohor

Najrozšírenejšie mužské meno

1. Jozef 112 krát
2. František 101 krát
3. Ján 97 krát
4. Peter 82 krát
5. Pavol, Pavel 60 krát

Najrozšírenejšie ženské meno

1. Mária 160 krát
2. Anna 117 krát

3. Jana 65 krát
4. Eva 63 krát
5. Katarína 49 krát

Najrozšírenejšie priezvisko

1. Kovár 95 krát
2. Šteffek, Štefek 75 krát
3. Šťasný 72 krát
4. Krištof 63 krát
5. Matlovič 59 krát

Prehľad nezamestnaných v niektorých obciach Bratislava - vidiek k 31. 1. 1994

Obec	Počet uchádzačov o zamestnanie	% nezamestnaných
Stupava	294	7,53
Lozorno	125	9,86
Plavecký Štvrtok	228	27,11
Vysoká pri Morave	90	10,30
Záhorská Ves	119	19,93
Láb	54	8,58
Malacky	1086	12,29
Zohor	132	8,62

Z vestníku Okresného úradu Bratislava - vidiek

Náš rodák - Alojz Struhár

Jedna z ulíc našej obce nesie meno Struhárova. Je nazvaná po maliarovi Alojzovi Struhárovi.

Maliar Alojz Struhár sa narodil 29. apríla 1892 v Zohore. Otec Anton Struhár bol zohorský rodák, matka Katarína rod. Jarcová pochádzala z Lábu. Na dnešnej ulici Na Trávníkoch im patril hostinec, neskôr to bol hostinec p. Martinkoviča a v súčasnosti dom patriaci rodine Haramiovej.

Ľudovú školu vychodil v Zohore. Učiteľ upozornil rodičov na maliarsky talent ich syna a odporučil, aby ho dali študovať. Keďže to bolo v dobe Rakúsko-Uhorska, na Slovensku výtvarná škola nebola. Aby však mohol študovať v Budapešti, bolo potrebné naučiť sa maďarskú reč. Preto ho rodičia posielajú do meštianky do Šamorína. Odtiaľ odchádza študovať na Učiteľský ústav v Modre. Po absolvovaní tejto školy odchádza na ďalšie štúdium do Budapešti. Tu sa stal poslucháčom Akadémie výtvarných umení. Po trojročnom štúdiu získal vzdelanie učiteľa kreslenia na gymnáziách. Štvrtý ročník-nadstavbu umelecký smer sa mu nepodarilo absolvovať, pretože vypukla I. svetová vojna a v r.1915 musel narukovať. Odišiel na ruský front, no hneď v prvý deň padol do zajatia. V ruskom zajatí bol 7 rokov. Do Zohora sa vrátil v r.1922, ale zrátko odchádza opäť do Šamorína za svojou nevestou a v r.1923 sa oženil. V tomto roku sa mu narodil syn Alojz, neskôr dcéra Alica.

Po svadbe nastalo obdobie, sprevádzané určitými existenčnými problémami. Keďže vyštudoval za Rakúsko-Uhorska v Budapešti, nová československá vláda mu toto štúdium nechcela uznať a požadovala od neho opätovné štúdium v Prahe. Odmietol to, a stal sa učiteľom kreslenia na meštianke v Bratislave na Zochovej ulici. Až v r.1938 sa stal profesorom kreslenia na gymnáziu Uršulínok a na Učiteľskom ústave v Bratislave. V r.1942 nastupuje na Vysokú školu technickú v Bratislave ako profesor kreslenia na fakulte architektúry. Avšak hneď po nástupe na toto miesto, vysiela ho vysoká škola pracovne do Budapešti na akadémiu, kde sám predtým študoval, aby získal poznatky a skúsenosti, na základe ktorých potom založil v Bratislave "Odbor kreslenia pri Vysokej škole technickej pre stredoškolských profesorov kreslenia".

Ako profesor na Slovenskej vysokej škole technickej vydal vysokoškolské skriptá "Kreslenie aktu", "Kreslenie stromov", "Náuka o farbách" a "O lepte". Počas spolupráce s profesorom lekárskej fakulty MUDr.Lazianským pripravovali učebnicu anatómie. Prácu dokončili, kniha nebola však vydaná.

V roku 1962 odchádza do dôchodku. Posledné roky prežil v Šali, kde 4.mája 1968 zomrel. Pochovaný je v Bratislave na cintoríne v Slávičom údolí.

Najväčšiu časť jeho umeleckej tvorby zaberajú akvarely. Je to veľké množstvo krajíniek, lesných zátiší, uličiek. Akvarelistiku študoval u svetoznámeho profesora-akvarelistu Szinnyei-Merse-Pála v Budapešti. V olejomalbe jeho obľúbenou témou bola práca v hutách, práca so železom, pri martinských peciach, huty v Podbrezovej. Jeho obľúbený obraz "Medené hámre" sa nachádza na Strojníckej fakulte SVŠT v Bratislave. V tejto budove sa nachádzajú aj ďalšie jeho olejomalby s podobnou tematikou. Umiestnené sú v Technickej knižnici. Ďalšie olejomalby sa nachádzajú v rozličných inštitúciách a úradoch. Ako učebnú pomôcku namaľoval celú sériu pravekých zvierat. Jeden z jeho najkrajších obrazov "Akt" je majetkom jeho syna. Okrem toho

vytvoril niekoľko kresieb, leptov, grafických listov a ilustrácií detských kníh. Niektoré z jeho obrazov sú umiestnené v Záhoráckej galérii v Senici. Olejomalba "Žatva" sa nachádza v našom Obecnom úrade. Počas života mal niekoľko výstav. Poslednú, krátko pred smrťou v Šali.

Jediná pamiatka na jeho rodinu je hrob jeho otca na našom cintoríne. Hrob matky bol nedávno zrušený.

Spracované na základe rozhovoru s umelcovou dcérou, p.Alicou Palkovou.

L. Zalesňáková

Žiak Peter Valovič

Radostnú správu z oblasti výtvarného umenia sme sa dozvedeli minulý rok v septembri. Je dôkazom toho, že v tejto oblasti nám vyrastajú nové talenty.

Peter Valovič, žiak IV. triedy našej Základnej školy a Ľudovej školy umenia - výtvarný odbor v Stupave, získal v Japonsku na 7.ročníku svetovej súťaže detského umenia "Kanagara Bienal Art Exhibition" za svoju prácu striebornú medailu.

Tejto súťaže sa zúčastnilo 112 krajín sveta s 52 912 prácami detí. Na Slovensko prišli 2 zlaté, 2

strieborné a jedna špeciálna medaila.

Isteže krásne ocenenie pre malého Petra. Že by predsa len zdedil niečo z talentu svojho ďalekého predka Alojza Struhára ?

Ďakujeme, Petrík, želáme Ti veľa úspechov !

Kaplnka sv. Jána

Ako sme vám oznámili v 1. čísle tohto časopisu, bol ustanovený výbor na obnovu kaplnky. Členovia sú: Ing.Jozef Pavlásek, Ing.Jozef Mackovič a Ján Ščasný. Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 25.3.1994 odsúhlasilo tento výbor a súhlasilo s verejnou zbierkou na opravu kaplnky. Zbierku uskutočnilo 8 dobrovoľníčok. Na toto konto prispela i dychová hudba Zóhranka, ako výtazok zo vstupného na ich verejný koncert na tento účel. Vyššou sumou prispeli ctiteľia sv.Jozefa. Na konto

na opravu kaplnky sa vyzbieralo 52 880,-Sk, ktoré sú uložené na sporiteľnej knižke.

Opravu sa zadali stavebnej firme Gerthofer zo Zohoru.

Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli na tento ušľachtilý účel !

Zohorské erby

Vlastivedný región medzi Malými, Bielymi Karpatmi a riekou Moravou sa nazýva Záhorie. Má takmer sto historických obcí. Aj keď prvé písomné správy o nich sa objavujú koncom 12. a počiatkom 13. storočia, kontinuita osídlenia viacerých siaha až do obdobia Veľkej Moravy.

Prvé znaky na obecných /mestských/ pečatiach na Záhorí pochádzajú zo 14. storočia. V 17.- 18. storočí znak obce, prezentovaný najčastejšie na obecnej pečati, vlastnili už i celkom malé obce. Znaky udeľoval mestám panovník, neskôr znak obciam udeľovali aj jej feudálni majitelia.

Sú obce, ktoré majú obecné znaky aj dva. Tak je tomu aj v prípade obce Zohor. Bude záležať len na

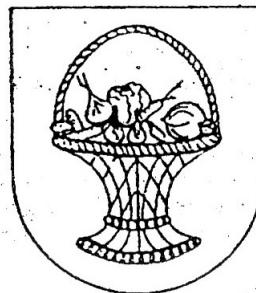
obci, ktorému variantu dá prednosť.

Obec Zohor má podľa zistení v archívoch tieto 2 znaky:

Starší znak: V červenom štíte zlatá postava sv. Juraja so strieborným telom, v rukách strieborná palma a strieborný kríž, pod ním zelený drak. Podľa pečatidla z 18. storočia.

Novší znak: V červenom štíte v striebornom košíku zlatá a strieborná zelenina so zelenou vňaťou. Podľa pečatidla z 19. storočia.

Redakcia

Vydáva MO SDSS v Zohore. Vychádza raz za dva mesiace.

Za vydanie zodpovedá Ing. Jozef Mackovič, predseda MO SDSS v Zohore.

Redakčná rada: Milka Zálesnáková, Ján Fusek.

Neprešlo jazykovou úpravou.